

virginēs Sabīnās raptāvērunt et ad casās portāvērunt. Frustrā matrēs lacrimāvērunt, frustrā virōs in arma incitāvērunt. Rōmānī scūta et gladiōs et hastās habēbant; Sabīnīs nec scūta nec gladiū nec hastae fuērunt.

RŌMULUS ET SABĪNAE

XIII

RŌMULUS erat Martis filius. Mars erat deus belli et armōrum. Militēs Rōmānī Martem adōrābant et in Martis ārīs victimās mactābant. Rōmulus igitur militēs et arma vehementer amābat. Urbis Rōmae p̄rimus rex erat. Sed virī solum urbem habitābant; neque uxōrēs neque sorōrēs habēbant. Itaque Rōmulus tōtum populum convocāvit, et “O cīvēs,” inquit, “nullās fēminās habēmus, sed Sabīnī cīvitatē finitimam habitant. Sabīnī fēminās multās et formōsās habent. Sabīnōs igitur cum fēminīs ad lūdōs invitābimus, et virginēs raptābimus.” Rōmānī igitur Sabīnōs ad lūdōs magnōs invitāvērunt. Pax erat inter Rōmānōs et Sabīnōs. Itaque Sabīnī ad lūdōs Rōmānōrum libenter properāvērunt. Nec scūta nec gladiōs nec hastās apportāvērunt. Cum Sabīnīs virginēs multae et formōsae properāvērunt. Sabīnī lūdōs Rōmānōrum spectāvērunt. In mediīs lūdīs Rōmānī magnā vōce subitō clāmāvērunt, et ecce!

XIV

Maestī igitur et irātī Sabīnī ad terram Sabīnam properāvērunt. Per tōtam hiemem ibi manēbant et arma diligenter parābant. Via est longa inter Rōmam et terram Sabīnam. Sed tandem Sabīnī, iam armātī, ante portās urbis Rōmae stābant. “O Rōmānī,” inquit, “prō filiābus nostrīs, prō sorōribus nostrīs fortiter pugnābimus.” Deinde Sabīnae ē casīs Rōmānōrum passīs capillīs evolāvērunt; parvulōs portāvērunt et patribus frātribusque monstrāvērunt. Patrēs frātrēsque suōs multīs lacrimīs orāvērunt. “Nunc,” inquit, “in casīs Rōmānīs laetae et placidae habitāmus; liberōs cārōs habēmus et vehementer amāmus; et Sabīnōs et Rōmānōs amāmus. Sī Rōmānī cum Sabīnīs pugnābunt, Rōmānī Sabīnōs, Sabīnī Rōmānōs necābunt. Tum Sabīnae nec virōs nec patrēs nec frātrēs habēbunt. O patrēs, valēte! nōn iam Sabīnae sed Rōmānae semper erimus filiae vestrae.”